

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

1 Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu je **60 minut**.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- U všech úloh/podúloh je **právě jedna** nabízená **odpověď správná**.
- Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď **se neudělují záporné body**.
- **Odpovědi píšete do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D

4

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvete pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačíte křížkem do nového pole.

A B C D

4

- Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědi (např. dva křížky u jedné úlohy) bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí.

16

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pak původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď запиšte do stejného pole. Zápisy uvedené mimo vyznačená bílá pole záznamového archu nebudou hodnoceny.
- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena**.

1 Kterým slovním druhem nemůže být slovo kolem?

- A) podstatným jménem
  - B) příslovcem
  - C) předložkou
  - D) spojkou
-

2 Který vzorec odpovídá souvětí „Hafal, přátelský bernardýn, se opatrně zvedl, aby si nezahlavil, a zdělavě si mě prohlédl“?

- A) věta hlavní – věta vedlejší – věta hlavní
  - B) věta vedlejší – věta hlavní – věta hlavní – věta vedlejší
  - C) věta vedlejší – věta hlavní – věta vedlejší
  - D) věta hlavní – věta vedlejší – věta vedlejší – věta vedlejší
-

3 Přiřaďte ke zvýrazněným slovním tvarům v jednotlivých větách (3.1–3.4) odpovídající mluvnické zařazení (A–F):

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 3.1 Umazal si nové **kalhoty**. _____
- 3.2 Malba **uhlem** mi vždy působila radost. _____
- 3.3 Na **znamení** zde autobus zastavuje. _____
- 3.4 V pauze si připravte bílkový **sníh**. _____

- A) jméno obecné
  - B) jméno látkové
  - C) jméno abstraktní
  - D) jméno hromadné
  - E) jméno pomnožné
  - F) jméno vlastní
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

Zřejmě všichni fanoušci extrémních sportů zaznamenali, že český horolezec Radek Jaroš slezl obávanou osmitisícovku K2.

- 4**   **Opravte pravopisnou chybu v textu. Co znamená věta s touto pravopisnou chybou?**
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 5–7

„To vám není líto aspoň rodičů?“ zeptala se ještě.
Máma. Sakra. Přikývl.
Pak řekla, že se tomu budu muset nějak postavit.
Ať mě nechá. Copak dokážu žít jinak? Ať mi dá pokoj. Žít. Jako kdyby to všichni uměli. Každý den do práce, z práce, najíst se, čumět na bednu nebo z vokna. A dál? Všechno pořád zoufale stejný. Na tohleto vám kašlu. Rozumíte! Nechte mě! Jenomže můj život vůbec nemusel bejt nuda. Nikdo mi nebránil dělat něco pořádnýho.

(Radek John, Memento)

- 5**   **Který z typů přímé řeči se uplatňuje ve třetím řádku úryvku?**
- A) řeč přímá
  - B) řeč nepřímá
  - C) nevlastní přímá řeč
  - D) řeč polopřímá
- 6**   **Které z následujících prostředků se výrazně uplatňují ve výchozím textu?**
- A) výrazy obecné češtiny
  - B) výrazy spisovné češtiny
  - C) výrazy argotické češtiny
  - D) výrazy slangové češtiny?
- 7**   **Vypište alespoň čtyři příklady, které potvrdí vaše tvrzení.**
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 8–9

Ramapitékus byl zřejmě už přímý opičí předchůdce lidí z časů asi před 15 miliony lety. Vegetarián-sběrač, nevysoký, metrový lidoop. *Stopy po něm* byly objeveny jak v Indii, tak i ve východní Africe. *Sběrem plodů a semen* počala ramapitékova ruka *nabývat k obratnosti*. Zdá se, že ramapitékové se už uměli pohybovat *po zadních končetinách*, čímž si přední uvolnili k jiné činnosti.

(Petr Hora Hořejš, *Toulky českou minulostí*)

8 Která z následujících možností vhodně odstraňuje syntaktický nedostatek výchozího textu?

- A) místo *stopy po něm* má být *stopy něho*
- B) místo *sběrem plodů a semen* má být *sběry plodů a semen*
- C) místo *nabývat k obratnosti* má být *nabývat obratnosti*
- D) místo *po zadních končetinách* má být *se zadními končetinami*

9 Rozhodněte o každé z následujících vět výchozího textu, zda zde autor vyjadřuje fakt (F), či domněnku (D):

	F	D
9.1 Ramapitékus byl zřejmě přímý opičí předchůdce lidí z časů asi před 15 miliony lety.	☐	☐
9.2 Stopy po něm byly objeveny jak v Indii, tak i ve východní Africe.	☐	☐
9.3 Sběrem plodů a semen počala ramapitékova ruka nabývat k obratnosti.	☐	☐
9.4 Zdá se, že ramapitékové se už uměli pohybovat po zadních končetinách, čímž si přední uvolnili k jiné činnosti.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 10–13

Újezd 8. ledna 2015

Vážený pane Novák!

v posledním čísle novin Naše olomoucko Oddělení správy komunálních odpadů zveřejnilo správu, týkající se odpadového hospodářství v Olomouckém kraji za rok 2014 z výhledem na rok 2015. Četli jsme váš článek, ve kterém uvádíte informace, se kterými naprosto nesouhlasíme. Městská firma Čistoň nezměnila totiž pro letošního rok ceny za svoz a skladování komunálního odpadu a nevidíme tak sebemenší důvod pro zvýšení poplatků za odvoz popelnic.

(Martina Komsová, upraveno)

- 10 Napište pravopisně správně slova nebo spojení, která jsou ve výchozím textu napsána s pravopisnou chybou.**
- 11 Vypište z textu po jednom příkladu následujících větných členů:**
- A) přívlastek neshodný
  - B) předmět
  - C) příslovečné určení místa
  - D) příslovečné určení míry
- 12 Která z možností nejlépe odstraňuje stylistický nedostatek v označeném úseku výchozího textu?**
- A) Četli jsme váš článek, ale nesouhlasíme s v něm uvedenými informacemi.
  - B) Četli jsme váš článek, ve kterém uvádíte informace, a nesouhlasíme s nimi.
  - C) Četli jsme váš článek s informacemi, se kterými nesouhlasíme.
  - D) Četli jsme váš článek, ale s informacemi, které v něm uvádíte, nesouhlasíme.
- 13 Kolik je v textu chyb v interpunkci?**
- A) 1
  - B) 2
  - C) 3
  - D) 4

14 Které souvětí neobsahuje vedlejší větu podmínkovou?

- A) Zabouchla dveře, když jsem včera odcházela.
  - B) Teta Eva přijede, jen pokud jí strýc půjčí auto.
  - C) Bude-li pršet, nezmokneme.
  - D) Když se dobře nasnídáš, půjde ti práce lépe od ruky.
-

15 Rozhodněte, které z následujících informací týkajících se pobytu v Jihoafrické republice mají charakter doporučení (D) a které upozornění (U).

	D	U
15.1 V Jihoafrické republice se jezdí vlevo.	☐	☐
15.2 Před cestou je vhodné nechat se naočkovat proti tetanu.	☐	☐
15.3 V Jihoafrické republice se domluvíte anglicky.	☐	☐
15.4 Cenné věci si uchovávejte v hotelovém trezoru.	☐	☐

---

16 Ve kterém z uvedených souvětí není gramatická chyba v podmiňovacím tvaru?

- A) Kup si bernadýna, abys se doma nebál!
  - B) Je podstatné, aby jste se na všem domluvili.
  - C) Kéž bysme se mohli podívat do Austrálie.
  - D) Ne aby sis hrál u rybníka!
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 17–20

17 Uspořádejte jednotlivé části textu A–E tak, aby byla dodržena textová návaznost:

A) Nohu měl tlustě obalenou fází, a když se probрал z narkózy, rozkousal si rty bolestí a potřhal prostěradlo, do něhož zaťal prsty svých silných upracovaných rukou.

B) Vyprávěl od rána do večera a dlouho do noci, opatrně **překládaje** ze strany na stranu nestvůrný balík nemocné nohy. Byl čilý jako živé stříbro, pružný na svých čtyřicet let.

c) Když bolesti ustaly, začal hovořit a byl nesmírně rozradostněn tím, že mu Honzík rozumí. Byl námořníkem. Před válkou ovšem. A vojákoval ve francouzských koloniích.

d) Toho dne, kdy poprvé spustil z lůžka zesláblé a zchudlé nohy a dvakrát namáhavě přešel světnicí od okna ke dveřím, přinesli na jedno z volných lůžek nového pacienta.

e) Byl jím Francouz Gaston Drawert, malý černý človíček, jemuž žhavá struska saarbrückenské hutě prohrzla lýtko těsně pod kolenem. Na lůžko ho přivezli z operačního sálu.

(Karel Ptáčník, Ročník jedenadvacet)

17.1 _____

17.2 _____

17.3 _____

17.4 _____

17.5 _____

18 Vyberte synonymum slova fáč.

A) obinadlo

B) obvaz

C) sádra

D) vata

19 Který z uvedených řádků uvádí správné tvary ženského rodu a množného čísla k přechodníku *překládaje*?

- A) překládav, překládajíc
- B) překládajíc, překládajíce
- C) překládajíce, překládav
- d) překládavši, překládavše

20 Vypište jméno hlavního hrdiny (protagonisty) uvedeného vyprávění.

---

21 Přiřaďte k jednotlivým slovním spojením 21.1–21.3 výraz (A–E), který je vhodně charakterizuje.

- 21.1 rád čtu Čapka _____
- 21.2 otakárek fenyklový _____
- 21.3 hezounká chaloupka _____

- A) slovo knižní
  - B) citově zabarvené slovo
  - C) sousloví
  - D) obrazné slovní spojení
  - E) metonymie
  - F) metafora
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 22–26

Najednou očima této dívenky uviděl chudobu srdce, pustinnou vyprahlost buržoasní třídy, jejímž byl členem; vyschlou, úplně vyčerpanou půdu, která pozvolna vysála všechny životní šťávy a již je neobnovuje, podobně jako ty asijské pouště, v nichž plodné řeky *kapka za kapkou* zmizely pod rozžhaveným pískem. I ty, o nichž se domnívají, že je milují, milují jenom jako svůj majetek; obětují je svému sobectví, své zatvrzelé pýše, svému omezenému, tvrdohlavému rozumu. Petr v této souvislosti zarmouceně myslil na své rodiče a sám na sebe. Mlčel. Okna v pokoji se zachvívala dalekou střelbou z děl. A Petr se rozpomněl na ty, kteří tam na frontě umírají, a zahořkle řekl: „A také toto je jejich dílo.“

(Romain Rolland, *Petr a Lucie*, upraveno)

22 Ve kterém případě je v textu označen doplněk?

- A) v souvislosti
- B) jejímž
- C) sám
- D) očima

23 Rozhodněte o každém z tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu (A), či nikoli (N):

	A	N
23.1 Petr viní z rozpoutání války vyšší společenské vrstvy.	☐	☐
23.2 Petr pochází ze sociálně slabé rodiny.	☐	☐
23.3 Petr se nachází nedaleko od bojiště.	☐	☐
23.4 Petr má zcela jiné názory než dívka.	☐	☐

24 Zaběhané spojení *kapka za kapkou* nahrad'te dvěma běžně užívanými výrazy.

- 25 Který slohový postup se spolu s postupem vyprávěcím uplatňuje ve výchozím textu?**
- A) informační
  - B) výkladový
  - C) úvahový
  - D) popisný
- 26 Která z následujících možností nejlépe odpovídá Petrovým pocitům ve výchozím textu?**
- A) křivda
  - B) smutek
  - C) zlost
  - D) strach

---

27 Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda je napsáno pravopisně správně (A), či nikoli (N):

	A	N
27.1 Bylo by moudré, abys za ním buď došel nebo mu aspoň zatelefonoval.	☐	☐
27.2 Všechny tyto tři naše staré gotické skvosty budou opraveni z peněz Evropské unie.	☐	☐
27.3 Alík, plazící se po břiše ke svému pánovi, provinile kňučel a mával ocáskem.	☐	☐
27.4 Wolfgang Amadeus Mozart, světoznámý salzburský rodák, se proslavil již v ranném věku jako zázračné dítě.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 28–29

„Rumcajs, nelelkovat.“ zahřměl onoho dne už podruhé hlas jičínského knížepána, který se těšil na nové botky.

28 Vyberte správné tvrzení o označené části textu.

- A) nemá přísudek
- B) jedná se o oslovení
- C) jedná se o zákaz
- D) jde o nevlastní nepřímou řeč

29 Kolik je v textu užito zájmen?

- A) jedno
- B) dvě
- C) tři
- D) čtyři

---

30 Které z následujících slov neobsahuje koncovku?

- A) vstupné
  - B) dělat
  - C) umím
  - D) sametově
-